

REGULAMENTUL
Comisiei Centrale de Expertiză
și Control a Agenției Naționale a Arhivelor

I. Principii generale

1. Comisia Centrală de Expertiză și Control (în continuare - CCEC) activează în cadrul Agenției Naționale a Arhivelor (în continuare ANA) ca organ consultativ în scopul efectuării expertizei valorii documentelor destinate păstrării de stat.

CCEC examinează și soluționează problemele metodico-științifice privind componența Fondului Arhivistic al Republicii Moldova; expertiza valorii documentelor și selectarea documentelor pentru păstrare permanentă în arhivele de stat; monitorizează activitatea Comisiilor de Expertiză și Control (în continuare - CEC) ale arhivelor de stat, Direcției Generale Arhiva Națională, Direcției Arhiva Organizațiilor social-politice (în continuare - DGAN/DAOSP sau și arhive centrale), Serviciilor de arhivă raionale, municipale și a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia (în continuare arhivele de stat), Comisiilor Centrale de Expertiză (în continuare - CEC) ale ministerelor, altor autorități administrative centrale, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor de stat. În cazuri specifice realizează controlul Comisiilor de Expertiză (în continuare - CE) ale persoanelor juridice ale căror fonduri arhivistice constituie surse de completare ale Fondului arhivistic al Republicii Moldova.

2. În activitatea sa CCEC se conduce de legile Republicii Moldova, decretele Președintelui Republicii Moldova, hotărârile și dispozițiile Guvernului Republicii Moldova, de ordinele directorului Agenției Naționale a Arhivelor, alte acte normative și indicațiile metodice în domeniul arhivisticii și de prezentul Regulament.

3. Deciziile CCEC aprobate de către conducerea ANA sunt obligatorii pentru executare de către arhivele de stat, ministere, alte autorități administrative centrale, întreprinderi, instituții și organizații de stat, precum și pentru persoanele juridice care sunt surse de completare ale Fondului arhivistic al Republicii Moldova.

4. CCEC se constituie din:

- Președinte;
- Vicepreședinte;
- Secretar;
- 8 membri: specialiști ai ANA în domeniul arhivistic sau domeniile: istorie, documentologie, heraldică, etc.; specialiști din cadrul arhivelor de stat, precum și reprezentanți ai organizațiilor social-politice, ministerelor, altor autorități administrative centrale, întreprinderi, instituții și organizații de stat.

5. Componența CCEC se aprobă prin ordinul directorului ANA.

II. Scopul și sarcinile de bază ale CCEC

6. Scopul CCEC este:

- efectuarea expertizei la nivel central a documentelor create de instituțiile de stat, alte persoane juridice și fizice, în vederea completării Fondului Arhivistic al Republicii Moldova cu documente de valoare arhivistică.

7. Sarcinile CCEC sunt următoarele:

- 1) oferă expertiză în determinarea tipurilor de instituții-surse de completare conform sarcinilor

- și poziției acestora în ierarhia de stat și a documentelor cu valoare arhivistică.
- 2) utilizează criteriile expertizei valorii arhivistice a documentelor create de instituțiile-surse de completare.
 - 3) îmbină situația diferitor tipuri de instituții și funcțiile acestora cu criteriile expertizei valorii, oferind soluții referitoare la termenii de păstrare a documentelor create.

8. Selectarea instituțiilor-surse de completare, examinarea Listei instituțiilor surse de completare.

În activitatea sa, CCEC:

- 1) determină instituțiilor-surselor de completare care creează documente cu valoare arhivistică și componența documentelor Fondului Arhivistic al Republicii Moldova;
- 2) atribuie statutului de instituție-sursă de completare a Fondului arhivistic de stat și Fondului arhivistic obștesc, instituțiilor de stat și obștești;
- 3) modifică și completează Lista instituțiilor surse de completare.

9. Selectarea, examinarea documentelor cu valoare arhivistică.

CCEC are sarcina de a expertiza documentele instituțiilor surse de completare:

- 1) atribuirea documentelor la componența fondurilor arhivistice de însemnătate centrală sau locală;
 - 2) examinarea chestiunilor și adoptarea hotărârilor privind optimizarea componenței documentelor Fondului Arhivistic al Republicii Moldova, metodele și practica efectuării expertizei valorii documentelor și completării arhivelor de stat de nivel central și local;
 - 3) proiectele de documente normative și metodologice privind efectuarea expertizei valorii documentelor și completarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova;
 - 4) expertizarea propunerilor privind includerea în Lista surselor de completare a arhivelor de stat, a persoanelor fizice, documentele cărora prezintă valoare arhivistică și urmează să fie incluse în Fondul Arhivistic al Republicii Moldova;
 - 5) examinarea indicatoarele-tip și ramurale (pe domenii) ale documentelor și a termenelor lor de păstrare, constituite în procesul de activitate ale ministerelor, altor autorități administrative centrale, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor de stat;
 - 6) examinarea nomenclatoarelor-tip ale dosarelor ministerelor, altor autorități administrative centrale, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor de stat;
 - 7) examinarea inventarelor dosarelor cu termen permanent de păstrare (istoricul fondului, foaia de titlu etc.) întocmite de instituțiile care sunt surse de completare ale arhivelor centrale (DGAN și DAOSP);
 - 8) efectuarea modificărilor în inventarele documentelor Fondului arhivistic de stat, prezentate de către CEC ale arhivelor de stat și instituțiilor de stat care dispun de depozite speciale de stat pentru păstrarea documentelor Fondului Arhivistic al Republicii Moldova;
 - 9) examinarea proceselor-verbale cu privire la pierderea, deteriorarea irecuperabilă, lipsa documentelor și a dosarelor în ministere, alte autorități administrative centrale, întreprinderi, instituții și organizații de stat care sunt surse de completare a arhivelor de stat;
 - 10) analizarea propunerilor arhivelor de stat și ale altor instituții din Republică privind stabilirea sau modificarea termenelor de păstrare a documentelor și publicarea lor, în caz de necesitate, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;
 - 11) examinarea problemelor care vor apărea între CEC (CE) ale ministerelor, agențiilor, birourilor, serviciilor și CEC ale instituțiilor arhivistice din Republică privind expertiza valorii documentelor și completării arhivelor de stat și a celor departamentale.
- Subiectele curente se examinează în mod operativ în cadrul ședinței a CCEC.

10. Activitatea de monitorizare

- 1) Monitorizarea activității de expertiză se extinde asupra:
 - a) CEC ale arhivelor de stat;

- b) CCE ale ministerelor, agențiilor, birourilor, inspectoratelor, serviciilor altor autorități administrative centrale, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor de stat;
- c) persoanelor juridice a căror fonduri arhivistice constituie surse de completare ale Fondului arhivistic obștesc al Republicii Moldova.

III. Grupul de experți al CCEC

11. În activitatea sa, CCEC poate apela la un grup de experți compus din specialiști în domeniul arhivistic, istorie, heraldică, documentologie, codicologie, paleografie, genealogie etc. care examinează:

- 1) proiectele de documente normative și metodologice privind efectuarea expertizei documentelor de valoare arhivistică și completarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova;
- 2) determinarea documentelor la fondurile arhivelor centrale sau locale;
- 3) metodele și practica efectuării expertizei valorii documentelor și completării arhivelor de stat de nivel central și local;
- 4) inventarele dosarelor cu termen permanent de păstrare (istoricul fondului, foaia de titlu etc.) întocmite de instituțiile care sunt surse de completare ale arhivelor centrale (DGAN/DAOSP);
- 5) procesele-verbale ale ședințelor CEC ale arhivelor de stat și depozitelor speciale.

IV. Organizarea activității CCEC și a grupului de experți

12. Activitatea CCEC (organizată de către președintele comisiei) se efectuează conform planului de activitate al Agenției Naționale a Arhivelor.

13. Ședințele CCEC pot fi convocate în afara planului, în corespundere cu necesitățile parvenite.

14. La ședințele CCEC se adoptă Hotărâri:

- 1) cu privire la aprobarea:
 - a) listelor instituțiilor-surse de completare a Fondului arhivistic de stat și Fondului arhivistic obștesc ale Republicii Moldova; modificărilor și completărilor referitoare la listele respective;
 - b) proiectelor de documente normative și metodice privind efectuarea expertizei valorii documentelor și completarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova;
 - c) inventarelor dosarelor cu termen permanent de păstrare întocmite de instituțiile-surse de completare ale arhivelor centrale (DGAN și DAOSP);
- 2) cu privire la coordonarea:
 - a) inventarelor modificate ale documentelor Fondului arhivistic de stat prezentate de către arhivele de stat de nivel și depozitele speciale de stat.
 - b) indicatoarelor-tip și departamentale ale documentelor și a termenelor lor de păstrare, constituite în activitatea ministerelor, altor autorități administrative centrale, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor de stat;
 - c) nomenclatoarelor-tip ale dosarelor ministerelor, altor autorități administrative centrale, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor de stat;
 - d) proceselor-verbale de nimicire a documentelor Fondului arhivistic de stat (preluate în depozite) prezentate de către Comisiile de Expertiză și Control ale arhivele de stat și depozite speciale de stat;
 - e) proceselor-verbale cu privire la pierderea, deteriorarea ireparabilă, lipsa documentelor și a dosarelor în ministere, alte autorități administrative centrale, întreprinderi, instituții și organizații de stat care sunt surse de completare a arhivelor de stat și în fond.
- 3) cu privire la stabilirea termenelor de păstrare a documentelor la propunerea CEC ale arhivelor de stat și CCE ale ministerelor, agențiilor, birourilor, serviciilor și CE ale instituțiilor,

- organizațiilor și întreprinderilor din Republică;
- 4) Cu privire la esența problemelor controversate apărute între CCE ale ministerelor, agențiilor, birourilor, serviciilor și CEC ale arhivelor de stat;
 - 5) Cu privire la inițierea procedurilor de investigare referitoare la constatarea factorilor și circumstanțelor care au provocat deteriorarea, pierderea sau nimicirea ilegală a documentelor care fac parte din Fondul Arhivistic al Republicii Moldova.
- 15.** Ședințele CCEC se consemnează într-un proces verbal.
- 1) Deciziile se adoptă pentru fiecare chestiune (document) separat cu majoritatea de voturi a membrilor comisiei prezenți la ședință;
 - 2) În caz de egalitate de voturi, decizia se adoptă de către conducerea ANA.
 - 3) Opiniile separate ale membrilor comisiei și ale altor persoane prezente la ședință se înregistrează în procesul-verbal sau se anexează la el.
- 16.** Procesele-verbale ale ședințelor CCEC sunt semnate de președinte și secretar.
- 17.** Instituțiilor și persoanelor interesate li se expediază decizii (extras din procesul-verbal) conform rezultatelor examinării chestiunilor (documentelor) la ședințele CCEC.
- 18.** Secretarul CCEC, la indicațiile președintelui comisiei, pregătește proiectul ordinei de zi a ședinței, asigură convocarea ședințelor, întocmește Procesul-verbal, aduce la cunoștința conducătorilor instituțiilor, a grupului de experți și a persoanelor interesate, deciziile comisiei, asigură evidența și dările de seamă cu privire la activitatea comisiei, întocmește documentația CCEC.

V. Drepturile CCEC

19. CCEC are dreptul:

- 1) să solicite de la comisiile de expertiză și control (CEC) ale arhivelor de stat, ale ministerelor, agențiilor, birourilor, serviciilor din Republică precum și ale persoanelor juridice - surse de completare ale Fondului arhivistic al Republicii Moldova, respectarea cerințelor stabilite privind efectuarea expertizei valorii documentelor și pregătirea lor pentru predare la păstrare permanentă în arhivele de stat în termenele și modul stabilit;
 - 2) să solicite de la instituții referințe și avize cu privire la efectuarea expertizei valorii documentelor și completarea cu documente a arhivelor de stat și departamentale, procese verbale ale ședințelor CEC, CCE și CE privind examinarea activităților menționate, documente anexate la ele, precum și informații cu privire la activitatea comisiilor;
 - 3) să informeze conducătorii arhivelor de stat, ministerelor, altor autorități administrative centrale, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor din Republică asupra activității CEC și CCE și CE;
 - 4) să restituie executanților pentru definitivare proiectele înaintate spre examinare CCEC;
 - 5) să înainteze, în conformitate cu legislația în vigoare, conducerii ANA propuneri privind inițierea procedurilor de investigare referitoare la constatarea factorilor și circumstanțelor care au provocat deteriorarea, pierderea sau nimicirea ilegală a documentelor care fac parte din Fondul Arhivistic al Republicii Moldova.
- 20.** Președintele CCEC dispune de drepturile ce rezultă din Regulamentul comisiei, conduce activitatea ei și poartă răspundere pentru îndeplinirea scopului și sarcinilor comisiei.
- 21.** Președintele CCEC are dreptul de a invita la ședința comisiei experți din afara instituției, specialiști ai arhivelor de stat și ai altor instituții.
- 22.** Secretarul CCEC are dreptul să solicite prezentarea la timp a documentelor prevăzute pentru examinare în ședințele comisiei.

la Regulamentul Comisie Centrale de Expertiză și Control

Rețeaua comisiilor de expertiză care activează în arhivele și instituțiile de stat

1. Comisia Centrală de Expertiză și Control (CCEC) este constituită în temeiul pct. 15 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale a Arhivelor (ANA) aprobat prin HG 143/2019 și activează în baza Regulamentului aprobat prin Ordinul Directorului ANA. CCEC este un organ consultativ care contribuie la dezvoltarea arhivisticii, examinează și soluționează problemele metodico-științifice privind expertiza valorii documentelor și decide includerea lor în componența Fondului Arhivistic al Republicii Moldova.

2. Comisia Centrală de Expertiză (CCE) este un organ consultativ constituit prin ordinul conducătorului și activează permanent în cadrul ministerelor și departamentelor de stat în scopul organizării și realizării activității metodice și practice în vederea expertizei valorii nominale, pregătirii pentru transmiterea în arhivă a documentelor, inclusiv a celor administrative, tehnico-științifice, foto și a altei documentații speciale, organizării și efectuării expertizei valorii documentelor și selectării lor pentru păstrare permanentă, precum și în scopul dirijării și coordonării activității comisiilor de expertiză (CE) în subdiviziunile structurale ale ministerelor și unităților subordonate.

3. Comisia de Expertiză (CE) este constituită prin ordinul/dispoziția conducătorului sub președinția unui adjunct al conducătorului sau secretarului consiliului local respectiv și activează în cadrul instituțiilor subordonate ministerelor și departamentelor și în consiliile locale în scopul organizării și efectuării expertizei valorii documentelor și selectării lor pentru păstrare permanentă, precum și pentru controlul și acordarea asistenței metodice.

4. Comisia de Expertiză și Control (CEC) este organ consultativ constituit prin ordinul conducătorului instituției și activează permanent în cadrul arhivelor de stat. CEC acordă asistență metodică CE, examinează inventarele dosarelor cu termen permanent și lung de păstrare, procesele verbal de nimicire a documentelor al căror termen de păstrare a expirat ale instituțiilor surse de completare a Fondului Arhivistic al Republicii Moldova.